

MESTSKÝ ÚRAD V TRENČÍNE

Mestské zastupiteľstvo
v Trenčíne

V Trenčíne 13.12.2023

Návrh

na schválenie predloženia žiadostí mesta Trenčín o poskytnutie nenávratného finančného príspevku v rámci integrovaných územných investícií na Európske hlavné mesto kultúry 2026: PSK-MIRRI-007-2023-UMR-EFRR na projekt „Zelený most – ulica (Fiesta)“.

Predkladá:

Mgr. Ján Forgáč
Zástupca primátora

Návrh na uznesenie:

na samostatnej prílohe

Spracoval:

Ing. Milan Ovseník
Ing. Ivana Latkóczyová
Kancelária prednostu

Návrh je v súlade s Programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Trenčín na roky 2023 -2029 s výhľadom do roku 2050 (**Program rozvoja mesta Trenčín 2023+**).

Priorita 4.1 – Kľúčová infraštruktúra pre EHMK 2026
Opatrenie 4.1.1 Revitalizácia ulíc a verejných priestorov
Aktivita 4.1.1.1 Projekt revitalizácie starého železničného mosta FIESTA BRIDGE

V Trenčíne 04.12.2023

Dôvodová správa

Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky ako riadiaci orgán pre Program Slovensko 2021 – 2027, pripravuje v rámci Priority 5P1. Moderné regióny, Špecifického cieľa O5.1 Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v mestských oblastiach, opatrenie 5.1.6 Európske hlavné mesto kultúry 2026 vyhlásenie výzvy **na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok na Európske hlavné mesto kultúry 2026** s kódom PSK-MIRRI-007-2023-UMR-EFRR

Výzva PSK-MIRRI-007-2023-UMR-EFRR bude vyhlásená v súlade s §14 a nasl. zákona 121/2022 Z.Z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v úplnom znení bude prvou výzvou, v ktorej sa **uplatní mechanizmus integrovaných územných investícií** v novom programovom období v Programe Slovensko na roky 2021-2027 a na ktorú sa **nebudú vzťahovať pravidlá štátnej pomoci**.

RO pre P SK 2021-2027 vyhlási otvorenú výzvu pre opatrenia 5.1.6. Európske hlavné mesto kultúry 2026 a na alokáciu vyčlenenú pre nástroj integrovaného územného rozvoja v Mestskej funkčnej oblasti Trenčín na implementáciu **Integrovannej územnej stratégie Mestskej funkčnej oblasti Trenčín do roku 2029 „Životaschopná aglomerácia Trenčín SiTy“**

Poskytovateľ uzavrie výzvu v prípade vyčerpania finančných prostriedkov alokovaných na výzvu alebo rozhodnutím poskytovateľa v prípade nedostatočného dopytu žiadateľov. Informácia o uzavretí výzvy bude zverejnená prostredníctvom ITMS na webovej stránke www.ITMS2014+.sk a na webovej stránke www.eurofondy.gov.sk.

Indikatívna výška finančných prostriedkov alokovaných na výzvu pre územie Mestskej funkčnej oblasti Trenčín predstavuje **34 300 000 EUR (zdroj EÚ)**.

Výzva je určená na zlepšenie využívania verejných priestorov a budov kultúrnych pamiatok pre kultúrne a voľnočasové aktivity obyvateľmi a turistami v rámci Európskeho hlavného mesta kultúry 2026 (ďalej aj „EHMK 2026“). Ambíciou opatrenia je, aby sa vlajkový projekt EK v oblasti kultúry – EHMK 2026 stal súčasťou nového európskeho Bauhausu.

Výzva je určená pre mesto Trenčín a ďalšie subjekty, ktoré sú identifikované v rámci schválenej Integrovannej územnej stratégie Mestskej funkčnej oblasti Trenčín (v Prílohe č. 1 IÚS: Projektový zásobník IÚS MFO Trenčín

Oprávnenými žiadateľmi sú: mesto Trenčín a ďalšie subjekty, ktoré sú identifikované v rámci schválenej Integrovannej územnej stratégie Mestskej funkčnej oblasti Trenčín (v Prílohe č. 1 IÚS: Projektový zásobník IÚS MFO Trenčín).

Oprávneným územím v rámci menej rozvinutého regiónu je mestská funkčná oblasť Trenčín (katastrálne územie mesta Trenčín a obcí Opatovce, Skalka nad Váhom, Soblahov, Trenčianska Teplá, Trenčianska Turná, Trenčianske Stankovce, Veľké Bierovce, Zamarovce).

Financovanie celkových oprávnených výdavkov projektu (ďalej len „COV“) je v rámci tejto výzvy realizované v súlade s pravidlami stanovenými v Stratégii financovania **pre menej rozvinutý región**, a to nasledovne – zdroje EÚ (EFRR): 85%; štátny rozpočet: 7%; spolufinancovanie prijímateľa 8%.

Predpokladaná výška celkových oprávnených výdavkov (COV) za projekt Zelený most – ulica (Fiesta)“ je v sume 15.000.000,- Eur.

Základnou podmienkou predloženia projektu v tomto type výzvy je schválenie príslušného projektového zámeru Kooperačnou radou Mestskej funkčnej oblasti Trenčín (ďalej aj „KR MFO“).

Projektový zámer Zelený most – ulica (Fiesta), ktorý je zahrnutý v Priorite 4 - Trenčiansky kultúrno-kreatívny priestor Bauhaus - OÁZY PESTOVANIA ZVEDAVOSTI nielen pre EHMK 2026 *Integrovanej územnej stratégie Mestskej funkčnej oblasti Trenčín do roku 2029 „Životaschopná aglomerácia Trenčín SiTy“* bol predložený na rokovanie KR MFO Trenčín dňa 2.10.2023 a tento projektový zámer bol prijatím uznesenia KR MFO schválený.

Predmetom projektu je revitalizácia starého železničného mosta ponad rieku Váh na nový nadštandardný verejný priestor na okraji historického centra v dotyku s riekou. Jedná sa o dokončenie transformácie nevyužívaného brownfieldu po zmene trasovania železničnej trate. Revitalizovaný most – verejné priestranstvo bude slúžiť ako kultúrny hotspot na realizáciu programu Európskeho hlavného mesta kultúry 2026.

Uvedený projekt nadväzuje na existujúce investície mesta Trenčín (cyklotrasy, centrum kultúrno-kreatívneho potenciálu Hviezda, revitalizované verejné priestranstvá), ako aj iných subjektov (plánovaná Vážska cyklomagistrála, zrealizovaná cyklotrasa Na bicykli po stopách histórie - investor Trenčiansky samosprávny kraj).

Uvedený verejný priestor sa stane Oázou zvedavosti v rámci programu EHMK 2026 a spolu s ďalšími nadväzujúcimi realizovanými verejnými a kultúrnymi priestormi bude prispievať k zvyšovaniu kultúrno-kreatívneho potenciálu mesta aj regiónu. Realizácia projektu vytvára priestor pre širokú verejnosť, umelcov a podnikateľov k realizácii aktivít na tomto moste - verejnom priestore. Súčasťou integrovaného projektu je cyklotrasa spájajúca oba brehy rieky Váh, ktorá spája kostrovú sieť cyklotrás na oboch stranách, vytvorenie verejného priestoru a pešej zóny na stretávanie sa ľudí.

Projekt takisto prepája oba brehy rieky pre peších obyvateľov mesta ako aj návštevníkov mesta i cyklistov a zároveň lávkou pre peších, cyklistov i imobilných sprístupňuje takzvané Alúvium Orechovského potoka - plánovaný poloprírodný park a verejný priestor, ktorý vznikne v tesnej blízkosti mosta na pravom brehu Váhu. Projekt zároveň vytvára priamo na moste „laboratória zvedavosti“ priestory na poskytovanie rôznych kultúrno kreatívnych služieb spolu s poskytovaním ďalších najmä gastronomických služieb. Všetky tieto aktivity sa budú realizovať súbežne a budú financované prostredníctvom integrovanej územnej investície. Organizačne bude projekt a jeho implementáciu zabezpečovať mesto Trenčín a jeho jednotlivé vecne príslušné zložky.

Revitalizáciou starého železničného mosta na Zelený most (ulica) – Fiesta teda vznikne nový verejný priestor, ktorý má ambíciu stať sa nie len vlajkovou loďou projektu EHMK 2026, ale aj novou dominantou mesta Trenčín.

Realizácia projektu sa uskutoční nasledovnými aktivitami:

- A1 - Revitalizácia starého železničného mostu - stavebné práce na oboch mostoch vrátane rozšírenia lávky pre bicykle a lávky do Alúvia Orechovského potoka
- A2 - Revitalizácia starého železničného mostu - mestský mobiliár
- A3- Revitalizácia starého železničného mosta - výsadba zelene a sadové úpravy
- A4 - Revitalizácia starého železničného mosta - stavebné práce týkajúce sa druhého podlažia mosta
- A5 - Revitalizácia starého železničného mosta - výstavba 5 objektov na moste T2 - stavebné práce
- A6 - Revitalizácia starého železničného mosta - obstaranie vnútorného a vonkajšieho vybavenia 1 objektu, nevyhnutne súvisiaceho s účelom využitia stavby, vrátane IKT vybavenia

Realizácia projektu bude prebiehať v jednotlivých etapách na základe spracovanej projektovej dokumentácie, ktorá bola vypracovaná spoločnosťou De Bondt, s.r.o. Trenčín. Predpokladaná doba realizácie projektu je max. 24 mesiacov. Realizácia bude prebiehať po etapách pričom: Prvá etapa bude zameraná na sprevádzkovanie mosta novou mostovkou a rozšírenie terajšej lávky pre peších na cyklotrasu. V druhej etape bude most T1 prerobený na atraktívnu pešiu zónu osadením mestského mobiliáru a výsadbou zelene. V rámci tretej etape budú na moste T2 vybudované objekty služieb a občerstvenia. Súčasťou bude aj výsadba zelene do telesa mosta v bývalej trati T2. V rámci štvrtej etapy sa bude realizovať sprístupnenie hornej konštrukcie mosta s pochôdnymi terasami a opäť sa vysadí vzrastlá zeleň. Realizáciou projektu dôjde ku komplexnej rekonštrukcii /revitalizácii čiastočne nevyužívaného mosta, ktorý bude pretvorený na príjemný promenádny most s viacerými funkciami (cyklotrasa, pešia zóna, oddychové miesta, zeleň). Most bude spojzdný novou vozovkou. Terajšia lávka pre peších sa zmení v novom využití mosta na pokračovanie cyklotrasy „Na bicykli po stopách histórie“. Z tohto dôvodu bude nutné jej rozšírenie. Súčasťou rekonštrukcie bude sprístupnenie alúvia lávkou a schodiskom z mosta T1. Most T1 bude prerobený na príjemnú a atraktívnu pešiu zónu - mestský mobiliár a veľké množstvo sprievodnej zelene.

Funkcia mosta bude povýšená vybudovaním KULTÚRNYCH HOTSPOTOV a rozšírenie mobiliáru a zelene v telese mosta T2.

Kultúrne hotspoty ako inovatívny prvok vytvorenia piatich aktívnych živých objektov s prináležiacimi terasami, ktoré sú radené v smere od pravého brehu – od najkludnejšieho v prírodnom prostredí, po najaktívnejšie v mestskom prostredí budú poskytovať priestor na realizáciu kultúrnych činností, kultúrnych aktivít a/alebo budú poskytovať kultúrne služby s doplnkovou funkciou občerstvenia s nasledujúcim navrhovaným zámerom:

- SO 131 – komunitné centrum / čajovňa (enviro, edukácia)
- SO 132 – chill-out centrum / bistro (brunch, čítareň)
- SO 133 – event centrum / kaviareň (výstava, workshop)
- SO 134 – food-art centrum / reštaurácia (kulinárium, degustácia)
- SO 135 – street-art centrum / bar (performance, koncert)

Mesto Trenčín ako prijímateľ podpory má záujem túto časť podporenej infraštruktúry – Kultúrne hotspoty využívať v rámci schváleného projektu v čisto sprievodnej činnosti na hospodárske účely, t. j. na prenájom a na ponuku a predaj služieb s ňou spojených alebo tovarov na nej vytvorených.

Predpokladá sa prevádzkovanie 1 objektu mestom Trenčín, ktorý bude vybavený. Zvyšné objekty podporené z verejných prostriedkov prostredníctvom NFP ako holopriestory má záujem žiadateľ využívať na odplatné činnosti poskytované iným subjektom na základe obchodných verejných súťaží. V rámci tejto vedľajšej hospodárskej činnosti má záujme poskytnúť 4 objekty na prenájom tretím osobám, ktoré budú v rámci svojej činnosti realizovať kultúrnu činnosť, kultúrne aktivity a/alebo poskytuje kultúrne služby v rámci programov EHMK2026.

Po realizácii projektu Fiesta most bude poskytovať prezentačný priestor pre rôznorodé umelecké, kreatívne a komunitné aktivity a performácie pre Trenčín 2026. To znamená vytvorenie pódíí, štandardných ale najmä miesto-špecifických výstavných priestorov ale aj prevádzok zameraných na gastronómiu, komunitné a environmentálne aktivity. Fiesta most sa premení na multižánrovú umeleckú platformu pozostávajúcu z mosta a jeho okolia pri rieke. Tieto platformy budú javiskom a výkladnou skriňou kľúčových umeleckých projektov EHMK, kde sa bude showcasovať program celého projektu. Počas rokov 2024 a 2025 bude most v rekonštrukcii, v používaní na umelecké realizácie bude od roku 2026.

Počas celého roka 2026 bude priestorom na implementáciu programu „Pestovanie zvedavosti“ realizovaného v rámci vlajkového projektu Európskej komisie v oblasti kultúry - Európske hlavné mesto kultúry 2026 zameraného na tri programové vlákna:

1. Spoločná pôda zaoberajúce sa prírodným a historickým dedičstvom,
2. HRACIE POLE zamerané na diverzifikáciu kultúrnej ponuky a vytváranie príležitostí pre kreatívny priemysel
3. NOVÁ ZEM, ktorá spája komunity, hľadá do budúcnosti a do popredia stavia spoločenské témy.

Financovanie uvedenej investície je plánované z NFP na základe systému pred financovania, čo by nemalo neúmerne zaťažiť rozpočet mesta Trenčín. Mesto Trenčín bude spolufinancovať celý projekt vo forme 8 % spolufinancovania, ktoré je schválené v rozpočte mesta Trenčín na rok 2023.

Udržateľnosť projektu má okrem vlastných zdrojov mesta Trenčín zabezpečiť doplnkové využitie na nehospodárske aktivity určenej infraštruktúry i na hospodárske aktivity, ktoré bude v súlade s riadiacou dokumentáciou Programu Slovensko na roky 2021- 2027 sledované na úrovni ročnej kapacity plochy podporenej infraštruktúry a nepresiahne všeobecné pravidlo 20 % celkovej ročnej kapacity infraštruktúry.

Projekt je investične kompletne pripravený, pričom má právoplatne vydané stavebné povolenie (január 2023) a dokumentáciu pre realizáciu stavby a pre tento projekt je verejné obstarávanie na zhotoviteľa pred ukončením.

Po schválení Žiadosti o nenávratného finančného príspevku, o ktorom rozhodne poskytovateľ zápisom v spise v systéme ITMS a doručení písomného návrhu na uzavretie zmluvy o poskytnutí NFP môže mesto Trenčín pristúpiť k samotnej realizácii.

Predpokladaná doba realizácie projektu je maximálne 22 mesiacov (najneskôr koniec roka 2025) .

Návrh na uznesenie:

Mestské zastupiteľstvo v Trenčíne

Schvaľuje

- a) predloženie ŽoNFP za účelom realizácie projektu „Zelený most – ulica (Fiesta)“ realizovaného v rámci výzvy PSK-MIRRI-007-2023-UMR-EFRR, ktorého ciele sú v súlade s platným územným plánom mesta Trenčín a platným Programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Trenčín na roky 2023 -2029 s výhľadom do roku 2050 (Program rozvoja mesta Trenčín 2023+)
- b) zabezpečenie finančných prostriedkov na spolufinancovanie realizovaného projektu „Zelený most – ulica (Fiesta)“ realizovaného v rámci výzvy PSK-MIRRI-007-2023-UMR-EFRR, vo výške rozdielu celkových oprávnených výdavkov projektu a poskytnutého NFP v súlade s podmienkami poskytnutia pomoci, t. j. maximálne do výšky 1.200.000 EUR
- c) zabezpečenie financovania prípadných neoprávnených výdavkov z rozpočtu mesta Trenčín